

Ulriksdal 21 september 2017

Sbk dnr Öp 2015-10143

Stadsbyggnadskontoret
Fleminggatan 4
104 20 STOCKHOLM

maria.grans@stockholm.se

stadsbyggnadskontoret@stockholm.se

Remissvar Stockholms Översiktsplan - Utställningsförslag Synpunkter - WWF Sverige

Inledning

Världsnaturfonden WWF är en global miljöorganisation som inte bara värnar om vild natur utan också är delaktig i arbetet med gröna hållbara städer. WWF Sverige har sedan 1991 varit direkt involverad i arbetet med att skydda de kungliga parkerna i Stockholm och Solna som national-stadspark (Kungliga nationalstadsparken). Det är därför med extra stort intresse som WWF Sverige svarar på denna remiss utifrån vår miljökompetens på området. WWF lämnade även in remissvar på samrådsförslaget på Stockholms Översiktsplan tidigare i år.

Samrådsförslag – Utställningsförslag - Nya synpunkter

Eftersom vi nu svarar på Stockholms Översiktsplan för andra gången (Utställningsförslaget) kan konstateras att vårt tidigare yttrande fortfarande gäller, men vi vill understryka följande.

Stockholms Översiktsplan visar höga ambitioner på snabb tillväxt av arbeten och bostäder. WWF är dock orolig för att en alltför snabb tillväxt kan riskera dem goda föresatserna som väl beskrivs i Stockholms Översiktsplan. Till exempel kan grönområden försvinna i icke önskvärd takt, ekosystemtjänster och klimatreiliens mot översvämningar och värmeböljor reduceras när de istället borde öka. Vidare försvåras utjämnningen av socioekonomiska skillnader mellan stadsdelar och trafiksystemet går vidare med hög andel bilism i stället för att kollektivtrafik får ökade andelar som krävs för den fossilfria framtid som flera avtal och den nya klimatlagen kräver.

WWF föreslår att staden bör överväga att inkludera östra Mellansverige, Mälardalen, Stockholmsregionen och grannkommuner i ett system som mer bygger på att fördela tillväxten över ett större område och därmed medverka till expansion i goda spårlägen utanför Stockholms kommun.

Diverse synpunkter

Förslaget innehåller båda många goda skrivningar om miljö och hållbarhet samt många stora visioner om en kraftigt ökad befolkningstillväxt och höga mål för bostadsbyggandet som styrs in mot Stockholms kommun. Det finns många goda förutsättningar för att kunna uppnå båda målen rörande tillväxt och hållbarhet, men det kommer att kräva mer innovativt tänk, tydligare planer och konkreta förslag för att kunna uppnås. Runt om i världen sker spännande hållbar stadsutveckling, grönska och cykel utmanar bilismen i städer som Medellin, Seoul m fl. Tyvärr ser vi inte att förslaget har tagit den gyllene chansen att göra Stockholms stad till en modell för hållbar utveckling med nya innovativa grepp.

Världsnaturfonden WWF anser att:

Staden bör följa det globala klimatavtalet – Nya stadsmotorvägar som Österleden/Östlig förbindelseriskerar att öka biltrafiken, skapa köer, skapa exploateringstryck och intrång i Nationalstadsparken samt leder bort från nationella klimatmål.

Satsningar på kollektiva färdmedel måste prioriteras hårdare, särskilt gäller detta pendelbåtstrafik.

När förslaget lyfter fram de stora värden som grönstrukturen i staden utgör, inte minst för klimatresiliens, så bör förslagen på åtgärder följa med. En noggrannare analys av vad den befintliga grönstrukturen ger i form av ekosystemtjänster och klimatresiliens bör göras innan olika typer av bebyggelse-/förtättningsförslag kommer till stånd.

Kungliga nationalstadsparken är alltför kortfattat beskrivet i bilagan för riksintressen. Precis som för andra riksintressen bör man ange "Planeringsläge och förhållningssätt". Man kan t ex i likhet med andra områden ange juridiska förutsättningar. T ex att lagen har ett starkare rekvisit än andra riksintressen. Det historiska landskapet får inte "skadas" medan andra riksintressen i Stockholm inte "påtagligt får skadas", viktigt att notera (MB kap 4:7).

Man borde i förslaget tydligare diskutera vilka verktyg stadsplaneringen borde skaffa sig för att få en planering som hänger ihop och som överbryggar skillnaderna mellan rika och fattiga stadsdelar och säkrar grönyta för alla invånare.

WWF ser gärna en avlastning av stadens centrala delar till förmån för ytterstaden och regionala kärnor. Då underlättas också att ha en grön infrastruktur jämnt fördelad.

Plandemokrati och medborgares möjligheter till inflytande att påverka planer och planprocessen är alltid viktig.

Buller är en folkhälsofråga. Större fokus bör läggas på att minska bullret, såväl vid bostäder som i grönområden. Mer bullerskydd krävs vilket ökar både andelen grönyta och byggbar yta.

WWF anser att det måste till ytterligare mätbara mål för grönstrukturen därför behövs etableras mått såsom andel grönyta/invånare m m.

Grönområdesklassificering är viktig att göra för att man inom kommunen ska kunna välja "rätt" grönområde för exploatering och i rätt ordning. Stora konflikter med miljögrupper och närboende uppstår när områden av både allmän och lokal betydelse tas i anspråk.

Översiktsplanen bör även ta hänsyn till vilka områden som är viktiga för en hållbar stadsutveckling med hållbar grönstruktur. Sådana värdefulla områden kan med fördel skyddas via exempelvis reservatsbildning. Exempel på sådana områden kan vara Järvakilen och Kungliga nationalstads-parken

Avslutningsvis citerar vi ur Konsekvensbeskrivningen till Samrådsförslaget;
s.6 Det finns en risk för att stadens insatser riktas mer mot områden där de kommersiella förutsättningarna är goda och mindre mot de delar av staden där behoven av insatser är stora.

För Världsnaturfonden WWF

Peter Westman
Naturvårdschef

Henrik Waldenström
Sakkunnig, Biodiversitet i städer